

**PRZEWODNICZĄCY
KOMITETU
NAUKOWEGO**

Tomasz
Szwaczkowski

Profesor

Data

Warszawa/Olsztyn
10 maja 2026 r.

Znak sprawy

KNZiA-1-5/2026

Przewodniczący
Komitetu

tszwaczkowski@pan.pl

Sekretarz Komitetu

Anna.Wojcik@pan.pl

Uchwała nr 77/2026

Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN działającego przy
Wydziale II Nauk Biologicznych i Rolniczych PAN
z dnia 10 maja 2026 roku

**w sprawie stanowiska Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury
Polskiej Akademii Nauk**

Na podstawie § 7 Regulaminu komitetów naukowych stanowiącego załącznik do uchwały Nr 37/2024 Prezydium Polskiej Akademii Nauk z dnia 17 września 2024 r. w sprawie Regulaminu komitetów naukowych Polskiej Akademii Nauk, uchwala się, co następuje:

§ 1

Komitet Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN przyjął stanowisko w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie zwierząt, przedłożonego przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (druk nr 2270).

§ 2

Stanowisko Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN z dnia 10 maja 2026 r. stanowi załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący KNZiA PAN

Prof. dr hab. Tomasz Szwaczkowski

Uchwała wyraża poglądy Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury PAN i nie powinna być utożsamiana ze stanowiskiem Polskiej Akademii Nauk.

Stanowisko
Komitetu Nauk Zootechnicznych i Akwakultury
Polskiej Akademii Nauk
w sprawie projektu ustawy o zmianie ustawy o ochronie zwierząt,
przedłożonego przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej (druk nr 2270)

Projekt ustawy zmierzający do ograniczenia stosowania uwięzi wobec zwierząt domowych należy ocenić jako kierunkowo zgodny z potrzebą poprawy dobrostanu zwierząt. Intencją projektodawcy jest eliminacja długotrwałego trzymania zwierząt na łańcuchach, co znajduje uzasadnienie zarówno w aktualnej wiedzy dotyczącej dobrostanu zwierząt, jak i w potrzebie przeciwdziałania praktykom powodującym cierpienie fizyczne oraz psychiczne. Jednocześnie przedłożony projekt zawiera szereg nieprecyzyjnych rozwiązań legislacyjnych, które mogą prowadzić do trudności interpretacyjnych i niezamierzonych skutków praktycznych.

Katalog wyjątków przewidziany w art. 9 ust. 3 zawiera sformułowania niedookreślone, które mogą prowadzić do rozbieżności interpretacyjnych. W szczególności pojęcie „krótkotrwały” nie zostało powiązane z żadnym mierzalnym kryterium czasowym, co może utrudniać jednolite stosowanie przepisów oraz ich egzekwowanie. Również sformułowanie „w określonych warunkach wskazanych przez właściciela” pozostawia bardzo szeroki margines uznaniowości. W praktyce może to prowadzić do obchodzenia zakazu poprzez deklarowanie, że zwierzę zostało uwiązane wyłącznie czasowo lub incydentalnie.

Istotne wątpliwości budzi również konstrukcja wyjątków odnoszących się do sytuacji „poza miejscem stałego bytowania zwierzęcia”. Obecne brzmienie przepisu może prowadzić do sytuacji, w której właściciel nie będzie mógł legalnie, nawet krótkotrwanie, zabezpieczyć psa na własnej posesji podczas wykonywania czynności gospodarczych lub technicznych. Takie rozwiązanie może okazać się nadmiernie restrykcyjne i niedostosowane do praktycznych realiów utrzymywania zwierząt, szczególnie na terenach wiejskich.

Projekt nie zawiera wystarczająco kompleksowych regulacji dotyczących alternatywnych form utrzymywania zwierząt po ograniczeniu stosowania uwięzi. W art. 9 ust. 4–5 skupiono się wyłącznie na wymaganiach dotyczących budy, pomijając całkowicie kwestie parametrów kojców, wybiegów oraz minimalnych warunków przestrzennych. Brak określenia minimalnej powierzchni kojca, wymogów dotyczących dostępu do światła, wentylacji czy konieczności zapewnienia regularnego ruchu może prowadzić do zastępowania długotrwałego utrzymywania psa na łańcuchu równie niekorzystnym z punktu widzenia dobrostanu wieloletnim przebywaniem psa w małym kojcu.

Wątpliwości interpretacyjne budzi także użycie pojęcia „bariera termiczna”, które nie zostało zdefiniowane ani powiązane z obiektywnymi parametrami technicznymi. Brak jednoznacznych kryteriów może prowadzić do trudności przy ocenie zgodności warunków bytowych z wymaganiami ustawy oraz do rozbieżności interpretacyjnych podczas kontroli.

Projekt przewiduje wyłączenie spod stosowania nowych regulacji psów wykorzystywanych do celów specjalnych oraz psów pasterskich wykorzystywanych podczas sezonowego wypasu kulturowego. Sam kierunek wyłączenia można uznać za uzasadniony funkcjonalnie, jednak projekt nie

zawiera definicji legalnej pojęcia „wypasu kulturowego” ani jednoznacznych kryteriów pozwalających ustalić, które psy mogą być uznane za psy pasterskie w rozumieniu ustawy. Może to prowadzić do niejednolitej praktyki stosowania prawa oraz ryzyka obchodzenia przepisów poprzez rozszerzającą kwalifikację zwierząt do kategorii wyłączonej.

Wątpliwości budzi również brak wyraźnego powiązania nowych obowiązków z przepisami sankcyjnymi ustawy o ochronie zwierząt. Projekt nie przewiduje jednoznacznej korelacji z przepisami dotyczącymi odpowiedzialności wykroczeniowej lub karnej, co może utrudniać skuteczne egzekwowanie nowych regulacji.

W konsekwencji projektowana regulacja w zasadniczym zakresie koncentruje się na eliminacji uwięzi jako dotychczasowej formy utrzymywania zwierząt domowych, przy jednoczesnym jedynie fragmentarycznym uregulowaniu warunków ich bytowania. Projekt nie wprowadza spójnego i kompleksowego systemu minimalnych, weryfikowalnych standardów utrzymywania zwierząt po zniesieniu uwięzi, obejmujących w szczególności wymagania dotyczące przestrzeni bytowej, parametrów środowiskowych oraz zasad zapewnienia zwierzęciu adekwatnej aktywności ruchowej i stymulacji behawioralnej.

Może to prowadzić do sytuacji, w której zmiana o charakterze formalnym (zniesienie uwięzi) nie będzie przekładała się na rzeczywistą poprawę warunków bytowych zwierząt, ze względu na brak ustawowo określonych minimalnych wymagań dla alternatywnych form ich utrzymywania.